

Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggender

Den 31. maj 2007

KOMMENTERET DAGSORDEN
Rådsmøde (Landbrug og Fiskeri) den 11-12. juni 2007
Sager på Ministeriet for Familie- og Forbrugeranliggenders område

- 14** **Forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra kvæg, som højst er tolv måneder gammelt**
KOM(2006) 487 endelig

Politisk enighed / vedtagelse

side 2

Forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra kvæg, som højst er tolv måneder gammelt

KOM(2006) 487 endelig

Resumé

Der er tale om en regulering af omsætningen af kalvekød i EU. Ifølge forslaget skal alt kød fra op til tolv måneder gammelt kvæg mærkes, hvor der skelnes mellem "lyst kalvekød" fra kvæg på højst 8 måneder og "kalvekød" fra kvæg på over 8 og højst 12 måneder. Desuden skal indføres en registreringsordning for kødet. En vedtagelse af forslaget skønnes at medføre betydelige administrative byrder for erhvervet. Beskyttelsesniveauet i Danmark vurderes ikke at blive berørt.

Baggrund

Kommissionen har ved KOM (2006) 487 af 8. september 2006 fremsat forslag til Rådets forordning om afsætning af kød fra op til tolv måneder gammelt kvæg. Forslaget er oversendt til Rådet den 8. september 2006 og forelå i dansk udgave den 21. september 2006.

Forslaget er fremsat med hjemmel i TEF artikel 37 og kan vedtages af Rådet med kvalificeret flertal efter høring af Europa-Parlamentet.

Sagen er sat på dagsordenen for rådsmødet den 11.-12. juni 2007 med henblik på vedtagelse.

Nærhedsprincippet

Kommissionen henviser til Rådets forordning 1254/1999 om den fælles markedsordning for oksekød. Forordningen fastlægger, at Rådet kan vedtage foranstaltninger til fremme af en bedre organisation af produktion, forarbejdning og afsætning af oksekød. Nærværende forslag er fremsat som led i sådanne foranstaltninger og er fremsat for at undgå forstyrrelse af samhandlen og forvirring af forbrugerne, hvilket Kommissionen finder, er tilfældet i dag som følge af, at medlemsstaterne anvender samme betegnelse for kød med forskellige kendetegn. Da der således er tale om gennemførselsforanstaltninger til en allerede vedtagen retsakt, vurderer regeringen, at nærhedsprincippet er overholdt.

Formål og indhold

Kommissionen har fremsat forslag til Rådets forordning om obligatorisk mærkning af kalvekød og ønsker med reglerne ved hjælp af specifikke mærkningsbestemmelser at regulere afsætning af kød fra kvæg, som er højst tolv måneder gammelt. Forslaget er foranlediget af, at der i medlemsstaterne sker salg af dette kød under samme betegnelser, uagtet at disse dyrs kendetegn på slagtetidspunktet ofte varierer fra den ene medlemsstat til den anden. Kommissionen finder, at dette forhold forstyrrer samhandlen, fremmer illoyal konkurrence samt kan skabe forvirring og vildledning af forbrugerne. P.t. reguleres området af EU-regler, der giver rammerne for kontrollen af de enkelte medlemsstaters specifikationer.

Forslaget består af en mærkningsdel og en sporbarhedsdel.

Mærkningsdelen består af krav om mærkning med henholdsvis en angivelse af kategoribetegnelse og en varebetegnelse. I alle led af produktionen og ved salg skal kødet (dog ikke direkte til

forbrugeren) være mærket med en kategoribetegnelse, henholdsvis V for dyr på højst 8 måneder, og Z for dyr på over 8 måneder, men højst 12 måneder. Herudover skal der angives en varebetegnelse, der knytter sig til henholdsvis V og Z. Disse betegnelser er individuelle for hver medlemsstat. I Danmark skal betegnelsen "lyst kalvekød" anvendes for kategori V og "kalvekød" for kategori Z. Opdelingen har ifølge Kommissionen til formål at skelne mellem kød fra kalve på højst 8 måneder, som primært opfodres på mælk, og kalve mellem 9 og 12 måneder, som primært opfodres på cerealer og andet foder.

Et krav om angivelse af dyrets alder på slagtetidspunktet er blevet opgivet under forhandlingerne.

For salg af upakket kød fra kvæg på op til 12 måneder direkte til den endelige forbruger pålægger Kommissionen medlemsstaterne at indføre nationale regler for mærkning, således at ovennævnte krav til information opfyldes.

Sporbarhedsdelen består af en registrering af henholdsvis dyrenes identifikationsnummer og fødselsdato, et referencenummer samt en registrering af ankomst- og afgangsdato i virksomheden. Et krav om mængderegnskab, der indebærer en angivelse af de respektive mængder, der tilgår og afgår virksomheden, er fjernet fra forslaget.

Kød importeret fra tredjelande skal mærkes i henhold til forordningen. Endvidere indfører forslaget regler, hvorefter Forvaltningskomiteen for oksekød tillægges kompetence til at vedtage gennemførelsesbestemmelser vedrørende de enkelte landes varebetegnelser, der er omfattet af kategori Z.

Udtalelser

Europa-Parlamentet vedtog sin udtalelse den 14. marts 2007, hvori man bakkede op om Kommissionens forslag om at fastsætte præcise varebetegnelser alt efter dyrenes alder ved slagtning, da det er et kriterium, som er lettere at kontrollere end foderet. Derudover bemærkede Parlamentet, at kategoriseringen vil gavne forbrugersikkerheden og forhindre den eksisterende konkurrenceforvridning indenfor området. I dansk optik var det væsentligste, at et ændringsforslag om indførelsen af en undtagelsesordning, hvor den enkelte medlemsstat med en lille produktion af enten "lyst kalvekød" eller "kalvekød" kan vælge at mærke med kun én kategori, blev forkastet af et stort flertal af Parlamentet. Forslaget var ellers lig regeringens ønsker på dette område.

Gældende dansk ret

Området er i dag reguleret af en bekendtgørelse, som fastsætter de i lyset af fællesskabsreguleringen nødvendige regler om f.eks. kompetent myndighed og sanktioner. Bekendtgørelsen skal revideres i lyset af en eventuel vedtagelse af denne forordning. Ifølge de danske retningslinjer for hvad der kan markedsføres med betegnelsen "kalvekød", skal kalve som udgangspunkt være højst 10 mdr. ved slagtning, med mindre det kan godtgøres, at racen eller produktionsforholdene bevirker, at dyrene kønsmodnes senere end 10 mdr. gamle.

Såfremt nærværende forslag vedtages, erstatter det de danske retningslinjer vedrørende kalvekød, og der skal i øvrigt fastsættes nationale strafbestemmelser ved bekendtgørelse.

Konsekvenser

En vedtagelse af forslaget skønnes ikke at berøre beskyttelsesniveauet i Danmark.

Forslaget vil medføre udgifter til kontrol på anslået 0,1 mio. kr. pr. år for engrosvirksomheder og 0,2 mio. kr. pr. år for detailvirksomheder. Udgifterne til kontrol i engrosvirksomhederne vil blive gebyrfinansieret, mens udgifterne til kontrol i detailvirksomhederne vil blive statsfinansieret. Udgifter til kontrol i detailvirksomhederne finansieres inden for Familie- og Forbrugerministeriets eksisterende rammer.

Forslaget vil medføre administrative byrder for erhvervet i forbindelse med krav til mærkning og registrering. De administrative byrder for det oprindelige forslag er af Erhvervs- og Selskabsstyrelsen skønnet at medføre udgifter i størrelsesordenen kr. 76 mio. per år. Bortfald af kravet om angivelse af dyrets alder på slagtetidspunktet samt mængderegnskab skønnes at reducere omkostningerne med kr. 30 mio., således at omkostningerne ved kompromisforslaget skønnes at medføre udgifter for erhvervet i størrelsesordenen 47 mio. kr. på årsbasis. Der er fra dansk side blevet lagt meget betydelig vægt på fortsat at forenkle forslaget, hvilket kunne minimere de administrative omkostninger yderligere. Herudover vil der - hvis forslaget vedtages - blive igangsat et arbejde for at forenkle de eksisterende danske regler, således at der undgås problemer med dobbeltregistrering, hvilket yderligere vil kunne mindske nettobyrden for virksomhederne.

Høring

Forslaget har været i høring i Fødevarestyrelsens høringskreds i henhold til artikel 9 i Fødevarereforordningen.

Danish Meat Association er principielt imod fælles regler. Taget i betragtning at det må forventes, at forslaget bliver vedtaget, ønsker DMA imidlertid, at reglerne alene skal være obligatoriske, såfremt der anpriser med betegnelsen kalv. I Danmark findes en meget begrænset produktion af kalve under 8 måneder (3%). Rent økonomisk giver det således ikke mening at skulle adskille og markedsføre kategori V, nemlig ”lyst kalvekød”. DMA ønsker derfor mulighed for at slå de to kategorier sammen, således at alt kød fra kvæg under op til 12 måneder kan betegnes ”kalvekød”. Desuden mener DMA, at kategoribetegnelserne alene skal anvendes i forbrugerledet, at slagtealder ikke skal angives obligatorisk, at identifikationsnummer og slagtealder alene skal være tilgængelige i slagteriledet, og at der ikke skal føres mængderegnskab.

Dansk Industri bakker op om fælles regler i EU for definition af kalvekød. DI finder den danske betegnelse ”lyst kalvekød” acceptabel men finder, at det skal være frivilligt, om man vil kalde kød fra dyr op til 8 måneder for ”lyst kalvekød” eller ”kalvekød”.

De Samvirkende Købmænd er generelt imod en regulering af området, så længe det sker som i forslaget. DSK ønsker derimod en fælles EU-definition af kalv. DSK mener, at det vil skabe forvirring med mærkningen, når det samme stykke kød kan betegnes forskelligt i medlemsstaterne. Reglerne vil kunne medføre et incitament til at snyde, da man nu ”kan komme til” at oversætte direkte i stedet for at anføre den betegnelse, som kræves efter forslaget. En angivelse af V eller Z vil ikke give forbrugerne relevante oplysninger, ligesom angivelse af slagtealder ikke findes at være relevant. Under alle omstændigheder findes formuleringen til angivelse af slagtealder at være kluntet. Endelig finder DSK, at forslaget vil medføre store administrative byrder. Byrder, erhvervet netop er sluppet af med i forbindelse med de administrative lettelser for både obligatorisk og frivillig mærkning af oksekød, der er gennemført i Danmark.

COOP Norden er direkte imod yderligere obligatorisk mærkning. Man finder det derfor helt uacceptabelt, at kød fra dyr under 12 måneder ”skal” mærkes med oplysning herom. I stedet ønskes

én fælles definition på kalvekød, som skal være en maksimalalder ved slagtning. Mærkning med alder ved slagtning ses ikke at give mening for den almindelige forbruger, hvorfor én definition og ingen mærkning med alder ved slagtning foretrækkes. COOP kan under ingen omstændigheder acceptere, at der indføres krav om et registreringssystem. Der henvises til at mængderegnskab på både obligatorisk og frivillig mærkning er afskaffet, og man ønsker således ikke på ny regler herom. COOP finder, at mærkning med hhv. "lyst kalvekød" og "kalvekød" ikke giver mening for den almindelige forbruger. Man ønsker således alene én betegnelse, nemlig "kalvekød".

Dansk Supermarked kan ikke bakke op omkring nye obligatoriske mærkningsordninger med tilhørende krav til øget egenkontrol, mængderegnskab etc. Dansk Supermarked ønsker, at Fødevarestyrelsen tænker administrative byrder (AMVAB), når forslaget drøftes i EU.

Forbrugerrådet har ikke afgivet høringssvar, uagtet at de er omfattet af høringskredsen og er blevet rykket herfor.

Forhandlingssituation

Siden december 2006 har det stået klart, at der er kvalificeret flertal for forslaget. Ved det seneste møde i Specialkomitéen for landbrug (CSA) den 29. maj 2007 blev dette bekræftet.

I 1. halvår af 2007 har Kommissionen ført bilaterale forhandlinger med medlemslande, der har særlige problemer med forslaget, dvs. UK, Irland, Finland, Sverige og Danmark. Regeringen har under disse forhandlinger særligt arbejdet for en undtagelsesordning, der indebærer, at hele den nationale produktion af kvæg på højst 12 måneder, som afsættes på hjemmemarkedet, kan anprises som "kalvekød", såfremt produktionen af kød fra kvæg på højst 8 måneder ikke overstiger eksempelvis 3 % af den totale produktion af kød fra kvæg på højst 12 måneder. Udfaldet af disse forhandlinger er, at ingen medlemsstater har fået tilgodeset deres særlige ønsker.

Dansk holdning

Danmark støtter et smidigt og velfungerende indre marked og anser det i udgangspunktet som et gode, at man i EU bliver enige om fælles regler for mærkning af fødevarer. På den anden side er det vigtigt at påpege, at de enkelte medlemsstater har vidt forskellige traditioner for, hvad betegnelsen kalv dækker, hvilket kan besværliggøre ønsket om at vedtage fælles regler for varebetegnelser.

Forslaget er fra Kommissionens side blandt andet fremsat for at undgå vildledning af forbrugerne. Dette problem har Danmark hidtil løst ved, at vi har krævet supplerende mærkning af kød, der ikke opfylder den danske definition af kalvekød.

Forslaget skelner mellem "lyst kalvekød" fra kvæg på højst 8 måneder og "kalvekød" fra kvæg på over 8 og højst 12 måneder. Den øvre aldersgrænse på 12 måneder er ikke ideel for Danmark, idet den nuværende grænse i Danmark er 10 måneder. I perioden fra dyrene er 10 måneder til 12 måneder ændrer de fysiologiske egenskaber sig. Ændringerne sker individuelt fra dyr til dyr, men generelt vil dyrene kønsmodnes, kødet vil ændre struktur og blive mindre mørt, og smagen ændrer sig. Danmark havde derfor gerne set, at grænsen var sat til højst 10 måneder, men Danmark accepterer i lyset af forhandlingssituationen Kommissionens kategorisering.

Etableringen af en særlig kategori "lyst kalvekød" for kalve på højst 8 måneder, som kan være opfodret på mælk, har ingen særlig betydning for dansk produktion, hvor den type kalvekød ikke spiller nogen rolle. Danmark har derfor arbejdet for, at den enkelte medlemsstat kan vælge, at

national produktion, der alene afsættes på eget marked, kan mærkes med kategoribetegnelsen Z og varebetegnelsen ”kalvekød”. Dette ønskes, da der i Danmark alene slagtes 3% kalve i kategorien V, og produktionsadskillelsen af disse 3% fra de øvrige 97% kalve vil ifølge Erhvervs- og Selskabsstyrelsen give en betydelig besparelse på administrative byrder for erhvervet. Jf. afsnittet om forhandlingssituation er dette ønske fremført i forbindelse med bilaterale forhandlinger mellem Danmark og Kommissionen, der desværre ikke har imødekommet de danske ønsker.

Forslaget fastlægger, at tillige indmad skal mærkes efter forordningen. Mærkningen af disse dele af dyrene er en udvidelse af hvilke dele, der skal mærkes efter de obligatoriske regler om registrering om sporbarhed for oksekød. Danmark finder denne udvidelse overflødig og ønsker, at omfanget af forordningen alene skal dække de dele af dyrene, der allerede er omfattet af mærkningskrav.

Danmark finder, at kravet til mærkning med slagtealder er overflødigt henset til, at både kategori- og varebetegnelsen stort set oplyser om det tilsvarende.

Danmark finder endvidere, at kravene til registreringssystemet er for vidtgående. Specielt kravet om registrering af ind- og udgående mængder (mængderegnskab) findes at være overflødigt og samtidig meget omkostningskrævende for branchen.

Dertil ønsker Danmark, at dyrenes identifikationsnummer og fødselsdato alene skal angives i slagteriledet, hvilket ligeledes er blevet imødekommet under forhandlingerne.

Spørgsmålet om gennemførelsesbestemmelser og valget af komitéprocedure er uproblematisk.

Under forhandlingerne er der i overensstemmelse med de danske ønsker og i forhold til det oprindelige forslag bortfaldet krav til mærkning med slagtealder, mængderegnskab om angivelse af de respektive mængder, der tilgår og afgår virksomheden, samt at dyrenes identifikationsnummer og fødselsdato alene skal angives i slagteriledet, hvilket giver en samlet besparelse i administrative omkostninger for erhvervet på skønnet 30 mio. kr. på årsbasis.

Indstilling

Sagen har den 14. marts 2007 været forelagt Regeringens Udenrigspolitiske Udvalg til forhandlingsoplæg i skriftlig procedure. Følgende indstillingen fastholdes uændret:

”Det indstilles, at Danmark forholder sig positivt til forslaget, men lægger meget betydelig vægt på fortsat at mindske de administrative byrder ved forslaget, herunder:

- at den enkelte medlemsstat kan vælge at mærke hele dens produktion, der afsættes på hjemmemarkedet, som ”kalvekød”, samt
- at krav til mærkning af indmad ikke skal udvides til også at omfatte indmad.”

Sagen skønnes at burde forelægges Folketingets Europaudvalg med henblik på orientering.

Tidligere forelæggelse for Folketinget Europaudvalg

Sagen har senest været forelagt Folketingets Europaudvalg til forhandlingsoplæg forud for rådsmødet (Landbrug og Fiskeri) den 19-20. marts 2007.